

Statement Rechtbank Noord-Holland, locatie Alkmaar

Afgelopen maandag heeft het bestuur van de rechtbank Noord-Holland een voorgenomen besluit van de Raad voor de Rechtspraak gepresenteerd, onderdeel uitmakend van een meerjarenplan.

Onderdeel van dat plan is dat de locaties Alkmaar en Zaandam worden gedegrademd tot pure zittingslocaties, waar slechts een beperkt zaaks pakket wordt behandeld en een paar flex-plekken worden ingericht.

De rechtbank Alkmaar was in 2012 een goedlopende, financieel gezonde rechtbank en een markante en toegankelijk baken voor de rechtshulpzoekende én de ketenpartners in de Kop van Noord-Holland. Vervolgens is de Herziening Gerechtelijke Kaart gekomen per 1 januari 2013 en zijn Alkmaar en Zaandam gefuseerd met Haarlem en zijn de zittingslocaties in Hoorn en Den Helder gesloten! Toegezegd is dat Haarlem en Alkmaar gelijkwaardige zittingslocaties zouden blijven. Die belofte wordt nu gebroken. Gelet op de ingrijpende gevolgen van deze reorganisatie is toegezegd dat na 5 jaar een evaluatie zou volgen. Deze heeft nog niet plaatsgevonden!

Het plan dat nu is gepresenteerd heeft tot gevolg dat toegankelijke rechtspraak in Noord-Holland Noord en in de Zaanstreek verdwijnt en dit zal gepaard gaan met verlies aan (hoogwaardige) werkgelegenheid. Als de rechtbank vertrekt naar Haarlem, zullen advocatenkantoren, deurwaarders en andere ketenpartners die beweging volgen. Daarmee wordt het noorden van Noord-Holland een blinde vlek op de kaart waar het om rechtspleging gaat.

De voorzitter van de Raad voor de rechtspraak heeft het meerjarenplan gepresenteerd als een keuze om te besparen op huisvesting en te investeren in kwaliteit en verlaging van de werkdruk. Die boodschap is pakkend en sympathiek, maar niet juist.

Het huren van kantoorruimte in Haarlem is zeker niet goedkoper in Haarlem dan in Alkmaar of Zaandam. Daarnaast is de rechtspraak al geruime tijd bezig met een digitaliseringsproject dat tot verlies van veel arbeidsplaatsen zal leiden. Aan dit project (KEI) heeft de rechtspraak de komende jaren haar handen vol. Het – zonder evaluatie – lanceren van het plan tot uitkleding van de locaties Alkmaar en Zaandam náást het digitaliseringsproject is een zeer risicovolle exercitie die grote gevolgen kan hebben voor de kwaliteit van de rechtspraak.

KEI is een groot risico gezien de reputatie die overheid heeft op het gebied van grootschalige ICT-projecten. De voortekenen zijn ook nu ongunstig; de eerste zittingen met volledig digitale dossiers bij de Vreemdelingenkamer zijn dramatisch verlopen.

Wat ons het meest aan het hart gaat is dat veel inwoners van Noord-Holland hun binding met de rechtspraak zullen kwijtraken. Alkmaar en Zaandam blijven kleine zittingslocaties: de stap naar volledige sluiting is nog maar klein.

De stelling van uit de Raad voor de Rechtspraak dat 80% van de zaken in Alkmaar en Zaandam zullen blijven is aantoonbaar onjuist. Alle meervoudige zaken in alle sectoren verdwijnen naar Haarlem. Dat zijn meestal de zaken met de grootste belangen waarbij bijvoorbeeld in de strafsector en de familie en jeugdsector vaak meerdere personen (denk ook aan slachtoffers, advocaten, reclassering, jeugdzorg etc) bij betrokken zijn. Die moeten allemaal naar Haarlem reizen. Daarnaast zullen ook een fors aantal enkelvoudige zaken voortaan in Haarlem worden behandeld in plaats van in Alkmaar of Zaandam. Het betreft alle zaken waarin iemand gedetineerd zit hetgeen ook bij de politierechter of in een jeugdstrafzaak het geval kan zijn. Alle zaken betreffende een ondertoezichtstelling of een

uithuisplaatsing (enkelvoudig) gaan naar Haarlem. De BOPZ (psychiatrische patiënten) die enkelvoudig worden behandeld gaan ook naar Haarlem. De rekesten (verzoeken om teruggave van iets wat in beslag is genomen of om schadevergoeding) die enkelvoudig worden behandeld gaan ook naar Haarlem.

Burgers die geconfronteerd worden met een dreigend faillissement of de uithuisplaatsing van hun kinderen behoren vaak tot de zwakkeren in de samenleving. Hetzelfde geldt voor burgers die mogelijk op last van de rechter worden opgenomen in een psychiatrische instelling. Maar deze burgers, die vaak ook nog onder bewind staan en maar enkele tientjes hebben om te besteden zullen voor hun rechtszaak naar Haarlem moeten reizen. Vanaf Texel (3 uur) en Den Helder (2 uur) is dat een enorme reisafstand. Zo dreigt het recht ontoegankelijk te worden voor een aanzienlijke groep mensen in Noord-Holland.

Op niet al te lange termijn zal de rechtspraak omgekeerd ook haar binding met de burgers uit Noord-Holland Noord en de Zaanstreek verliezen. Als het werk wordt geconcentreerd in Haarlem zullen nog maar weinig mensen uit de kop van Noord-Holland daar gaan werken. Rechters zijn dan niet meer bekend met hun leefomgeving en rechtshulpzoekenden zullen zich minder begrepen en gehoord voelen.

Wij verzoeken u vanwege al deze redenen om met ons te strijden tegen dit onzalige plan.

Wij vragen u daartoe uw (politieke) invloed uit te oefenen. De politiek is immers ook verantwoordelijk voor de financiering van kwalitatief goede rechtspraak!

Goede en toegankelijke rechtspraak mag volgens ons best wat kosten. Het levert de samenleving ook veel op!

Verontruste rechters en medewerkers van de locaties Alkmaar en Zaandam